

ת"פ 46244/03/13 - מדינת ישראל נגד שירין שאהין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 46244-03-13 מדינת ישראל נ' שאהין ואח'
תיק חיצוני: 230941/2012 השכונות יפתח

בפני	כבוד השופט שמואל מלמד
מאשימה	מדינת ישראל ע"י עו"ד קטיה הכהן
נגד	
נאשמת	1. שירין שאהין ע"י יפעת כץ ועו"ד תומר אגזדה

החלטה

בפני בקשה לביטול כתב אישום בטענה של הגנה מן הצדק לפי סעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982.

כנגד הנאשמת ושלושה נאשמים נוספים הוגש כתב אישום. יצוין כי נאשמים 2,3 הודו בכתב אישום מתוקן ונדונו. נאשם 4 כפר בעובדות כתב האישום. בעניינו התיק נקבע להוכחות.

כתב האישום

יפורט האישום המתייחס לנאשמת 1 בלבד:

בתאריך 31.05.12 בשעה 23.50 או בסמוך לכך, הגיעו שוטרים לרחוב ס"א 53 בתל אביב בעקבות תלונות על הקמת רעש במקום. בהמשך לאותן הנסיבות, ביקשו השוטרים מהנוכחים במקום לכבות את המוסיקה, אולם הנוכחים במקום התעלמו מבקשותיהם של השוטרים. באותן הנסיבות, הנאשמת 1 תקפה את השוטר אלכס כץ (להלן "השוטר 1") בכך שדחפה אותו ועלבה בשוטרים באומרה "לכו מפה יא מזדיינים". השוטר 1 הודיע לנאשמת 1 כי היא עצורה אך היא פנתה ללכת מהמקום והשוטר נאלץ לאחוז בידה. בהמשך לאותן הנסיבות, הנאשמת 1 החלה להשתולל בעוד הנאשם 2 החל מושך את הנאשמת 1 ומנסה למלטה מידי השוטרים, ולשחרר את אחיזתו של השוטר 1 בנאשמת 1 עד שהשוטר 1 נאלץ להשתמש בגז פלפל. בהמשך לאותן הנסיבות הצליחו הנאשמת 1 והנאשם 2 להימלט מהמקום. בהמשך, נעצרו על ידי השוטרים בתוך הבית.

טענות הצדדים

עמוד 1

טענות הנאשמת

1. למח"ש הגיעו המסמכים הקשורים בנאשמים 2-4. אולם החומר בעניין נאשמת 1 לא מגיע למח"ש. תיק מח"ש נגנז מבלי שנבחן עניינה של הנאשמת 1 במח"ש.
2. בדיון ביום 17/9/14 התביעה מצהירה כי היא תזמין את התיק. לקראת הדיון ביום 24/12/14 מגלה המאשימה שאין אישור מח"ש והתביעה בוחרת לפעול בניגוד להצהרה שלהם ולנסות להשיג אישור מח"ש מבלי לידע את ההגנה ואת בית המשפט.
3. בדיון ביום 24/12/14 התביעה אינה מגלה שאין בידהם אישור שפיטה. ביום 25/12/14 המחלל גדל שעה שמח"ש מודיעים ששום מסמך בנוגע לנאשמת לא נמצא בפניו והיא לא זומנה להגיש תלונה.
4. התובעת פועלת גם בניגוד להנחיות פרקליט המדינה וגם בניגוד החלטה של בית המשפט וחוסר תום לב מעבירה את החקירה של הנאשמת 1 למח"ש. הנחיות מדברות על העברת כל חומר חקירה והחובה היא על התובע גם בהליך מזורז האחריות על התובע להעביר את החומר הנוסף. במח"ש אין תיק. בשלב הזה לא יעלה על הדעת שלא מודעים שאין תיק מח"ש וכן שהתיק לא נבדק.
5. הזכויות של נאשמת 1 מופלות לרעה, שכן קראו את החומר של הנאשמים האחרים והיחידה שהופנתה לבית החולים לא מוזמנת למסור תלונה. אז מח"ש סוגרים את התיק מבלי לבצע פעולת חקירה אחת.
6. ב"כ הנאשמת 1 קיבלה סוג של מכתב לדיון, במכתב הזה יש תאריך משלוח. מי חתום על הסגירה הזו אילת מזכירת מנהלה. התובעת שמוסרה את האישור לא אומרת שזה אישור שהתקבל בדיעבד.
7. מח"ש מסרבים להעביר את תיק המח"ש ולפני יומיים התקבלה הודעה שגם בארכיב לא מוצאים את התיק. מדובר בחוסר תום לב.
8. מדובר בפגם מהותי ולא טכני. במידה והנאשמת 1 היתה ממצא את ההליך סביר להניח שלא היה מוגש כתב אישום כנגד הנאשמת. אבל לא נתנו את האפשרות ואת זכותה הבסיסית. עולה שהסיבה שהם לא חקרו את התיק הזה היא בהעדר עניין ציבורי והשוטרים שלא היו באותו יום במיין נדרשו להחקר לעומת הנאשמת 1 שלא נדרשה להיחקר. היא נחבלה וזה רק בגלל שהתנהלות מול מח"ש בוצעה כאילו בהליך מזורז למרות שאין אינדקציה. לא ביקשו ממנה למסור תלונה מפורטת וזה מחלל מהותי וזה פגע בזכות שלה להיות מבוררת כנדרש. יש כאן אכיפה בררנית מול השוטרים.
9. ב"כ הנאשמת 1 הפנתה לע"פ 10645-02-14, ופסק דין נוסף ת"פ 20464-12-13. הטענה היא גם להשתק ואכיפה בררנית בהתנהלות של המאשימה.

10. לאור הדברים האלה ביקשה ב"כ הנאשמת 1 להורות על ביטול כתב אישום, שכן זה פגם מהותי.

תגובת ב"כ המאשימה

1. התיק התקבל בתביעות 15.11.12 על פי תרשומת בתיק בתאריך 27/2/13 תיק המח"ש נגנז לנוכח העובדה כי לא באו למסור תלונות. בתאריך 13/3/13 הוגש כתב אישום ולא היה ניסיון של התביעה להגיש כתב אישום בצורה נחפזת. התובעת קבלה מספר תיק מח"ש ובעצם התקבל האישור שהחומר נבדק. החומר הועבר למח"ש על ידי תחנת שכונות ואת זה אנו למדים מהמכתבים שהגישה חברתי מיום 13/6/13.
2. המשטרה פעלה לפי הנוהל הרגיל והעבירה את החומר למח"ש אלא שהסתבר בדיעבד שהודעתה של הנאשמת לא הגיע למח"ש. בהמשך העבירה המאשימה את ההודעה למח"ש באותו שלב לא ידעה התביעה כי חומר חקירה ובחודש מרץ 2013 התקבלו תשובות לגבי ארבעת הנאשמים.
3. בתיק נשלחו מכתבים לכל הנאשמים החתומים על ידי המזכירות שנסיבות העניין אינם מצדיקות פתיחה בחקירה פלילית וזה לא חוסר עניין לציבור אלא שבחנו את כל השיקולים של מח"ש שאחד השיקולים שלהם זה כפי שמופיע בנוהל של העברת החומר למח"ש.
4. התביעה לא ניסתה להסתיר מה קורה עם נאשמת 1. בחקירת יתר הנאשמים החומר שהועבר למח"ש כולל התייחסות לנאשמת 1 ואת שארע באירוע לגביה. כך גם לגבי דוח הפעולה המתאר את האירוע ובכלל זה התייחסות שהתרחש לגבי הנאשמת 1.
5. התביעה טוענת כי נוהל 2.18 הוא נוהל פנימי אשר הנחיות המחייבות את התביעה להעביר את החומר למח"ש, אך מדובר בנוהל ולא בנוהל והאחריות היא על הנאשמת להעביר את התלונה.
6. הנאשמת היא אחות של הנאשמים 2 ו-4 והניסיון מלמד שהם גרים באותה כתובת, יש קשר משפחתי של אחים ששלושה מתוכם נאשמים באותו אירוע גם נאשמת 1 יכולה לדעת על הזמנה הזו שנשלחה לנאשמים 2 ו-4 ולבוא להגיש תלונה במח"ש.
7. עד היום לא פנתה הנאשמת למח"ש ולא הגישה ערר וגם לא להגשת תלונה ראשונית.
8. התביעה העבירה את החקירה של נאשמת 1 למח"ש ובחודש מרץ התקבלה החלטה לאחר עיון בחקירה של נאשמת 1 לסגור את תיק מח"ש ואם היה פגם הוא היה בדיעבד.

דין והכרעה

בפתח הדברים אציין כי בית המשפט קיבל לעיונו את תיק החקירה. נוכח העובדה כי בית המשפט יושב כשופט מוקד, אני סבור כי אין זה ראוי לפרט מתוך חומר הראיות, שכן יש אפשרות שהתיק יועבר למוטב אחר שישמע ראיות. על מנת שלא לזהם את ההליך המשפטי עם הערות מתוך חומר הראיות. רק אציין כי טענת ב"כ הנאשמת 1 שלא היה מוגש כנגד הנאשמת כתב אישום כלל, לו היה ניתן לנאשמת 1 יומה בפני מח"ש אין לה על מה להיאחז, ובכך סגי.

טענות ב"כ הנאשמת 1 הן רבות ומתייחסות להתנהלות התביעה ומח"ש. אציין כי ב"כ הנאשמת 1 טענה יפה בפני, בצורה סדורה ונראה כי הדברים נאמרים מעומק ליבה. בית המשפט חייב לציין כי הקשיב לדברים ברב קשב, בחן את הדברים מול ההלכה הנוהגת. בסופו של יום אני מוצא לדחות את הבקשה ואפרט.

דוקטרינת הבטלות היחסית התקבלה במשפט הישראלי בהדרגה וכיום בית המשפט בוחן מבחן רב שלבי את ההחלטה, ברע"פ 2413/99 גיספן נ' התובע הצבאי הראשי, פד"י נה (4) 673.

"הסעד: בטלות יחסית"

14. ברור כי לא כל טעות, ואפילו לא כל הפרה מהותית של הדין, גוררות בטלות. יש להבדיל בין עצם הפגם לבין תוצאות הפגם. שיקולים שונים, ובכלל זה שיקולים של צדק אישי ואינטרס ציבורי, עשויים להשפיע על התוצאה ואף למנוע ביטול החלטה פגומה."

בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ** [פורסם בנבו] נקבע מבחן בן שלושה שלבים:

בשלב ראשון - על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליך ולעמוד על עוצמתם.

בשלב השני - יש לבחון האם יש בקיום ההליך הפלילי, על אף הפגמים, כדי לפגוע פגיעה בתחושת הצדק וההגינות.

בשלב השלישי - על בית המשפט לבחון באם ניתן לרפא את הפגם באמצעים מתונים ומידתיים, מאשר ביטול כתב האישום.

מובהר, כי לא כל פסול או פגם בכתב האישום יביא לתוצאה של בטלותו. יש טעם והצדקה לביטול כתב אישום רק מקום שיש חשש של ממש:

"שהנאשם קופח בהגנתו וריפוי הפגם על ידי תיקונו אינו מועיל, או מקום שבו לוקה כתב האישום באי חוקיות או שקיים ספק בדבר הגינותו של הדין על פיו". (ראו להלן: י' קדמי "על סדר הדין בפלילים" חלק ב' בעמ' 942).

למעשה טענת ההגנה מן הצדק מתייחסת להתנהלות התביעה ומח"ש בתיק. בית המשפט עיין בתיק החקירה ובתרשומות שערכה המאשימה. תחילת הברור החלה ברגע שביקשה ב"כ הנאשמת 1 לעיין בתיק החקירה של מח"ש. יש לציין כבר בשלב זה כי לא קיים תיק חקירה במח"ש. לאחר שעשה ניסיון לאתרו ללא הועיל. המאשימה ניסתה במספר חלופות של מכתבים לברר את ההליכים שנעשו במח"ש על מנת להבין את שהתרחש שנתיים קודם לכן בתיק. יש לציין כי כאשר התברר כי הודעת הנאשמת 1 כלל לא הגיעה למח"ש, המאשימה העבירה את הודעת הנאשמת 1 למח"ש ובסופו של יום התקבלה החלטה בעניינה של הנאשמת 1 שלא לפתוח בחקירה. עיקר טענתה של ב"כ הנאשמת 1, הוא בחוסר השקיפות שהדברים נעשו, תוך שהמאשימה לא טרחה לעדכן אותה במתרחש ובפעולות שנעשו מול

מח"ש בזמן אמת. בית המשפט סבור שבהחלט היה מקום כי המאשימה תעדין את ב"כ הנאשמת 1 בהתרחשויות שקרו. ב"כ הנאשמת 1 סברה כי הדברים נעשו במזיד. איני מסכים לטענה זו מתוך עיון בתיק החקירה ובתרשומות ניתן לקבוע כי המאשימה עשתה את אשר נתבקשה ע"י ב"כ הנאשמת 1 ובמרבית הפעולות בעצמה לא הייתה ערה לכך שהודעת הנאשמת כלל לא הגיעה למח"ש, ושאינן כלל תיק חקירה במח"ש - שאבד. איני סבור כי הדברים נעשו במזיד אלא לצורך בירור הנסיבות ע"י המאשימה. איני סבור כי בהמשך ניסיון לקבל עמדת מח"ש בתיק הוא התנהגות שערורייתית של המאשימה. אלא, ההפך התנהגות נדרשת לצורך קידום התיק. יש לציין כי בתחילה המאשימה פעלה על פי תרשומת בתיק, לפיו התיק של מח"ש נסגר מבלי שצוין כי עניינה של הנאשמת לא נדון. אני סבור כי בהחלט היה מקום לעדין את ב"כ הנאשמת 1 בהליכים שנעשו ובתשובות שהתקבלו מיד עם קבלתם. אך הטענה כי העדר עדכון בזמן אמת היא שערורייתית, היא טענה בלתי מידתית. בהתחשב בפעולות המאשימה שניסתה בכנות לברר את הפעולות שנעשו במח"ש. אני סבור כי טוב תעשה המאשימה עם להבא תדאג ליידע את הסגור/ית בתיק על ההתפתחויות מיד אם התרחשותם ולא תמתין לקיומם של דיונים בבית המשפט.

לעניין טענת ב"כ הנאשמת כי ההחלטות בתיק התקבלו ע"י מזכירה במח"ש ולא ע"י פרקליט, אין לה על מה לסמוך. לשון המכתבים שהועברו לב"כ הנאשמת מדברת בלשון רבים או בשם מח"ש ולא בלשון יחיד של החתום על המכתב. דבר נהוג הוא, כי משרדי הממשלה עושים שימוש בפקידי המזכירות לצורך מתן תשובות שונות של המוסמכים לתתם. לא הובא שום ראיה כי במקרה הנוכחי פעלה הרשות בצורה אחרת.

השאלה העיקרית בעיני בתיק הנוכחי היא האם ביטול כתב האישום יכול להביא לשינוי במצבה של הנאשמת ולהביא לסעד לטענותיה מלבד דחייה של הדיונים בעניינה. על כך לדעתי התשובה היא שלילית. בסופו של יום התקבלה החלטה בעניין הנאשמת במח"ש. ביטול כתב האישום לא יביא לתוצאה שונה כפי שצינתי בנסיבות העניין, בתחילת דברי. ולמעשה מלבד דחייה של דיון בכתב האישום לתקופה לא ברורה, לא יתקבל שום סעד בתיק מבחינת הנאשמת 1, לכן אני סבור כי אין מקום לבטל את כתב האישום.

התנהלות המשטרה עת לא נשלחה הודעת הנאשמת 1 למח"ש. והתנהלות מח"ש בהמשך הן ודאי פגומות. אולם, גם כאשר יש התנהלות פגומה של הרשות וגם אם הייתה מתקבלת הטענה כי מדובר בפגם מהותי. יש לבחון את הפגם לא בשאלה האם מדובר בפגם מהותי או טכני, אלא האם הסעד המבוקש יש בו לתת מענה הולם לפגיעה. כפי שפרטתי בנסיבות המקרה הנוכחי אני סבור שאין בביטול כתב האישום להוות סעד לנאשמת 1.

לסיום הדברים אני מבקש להתייחס להתנהלות הנאשמת 1, כיוון שאיני יכול לפרט מתוך אמרתה של הנאשמת 1 כדי לא לזהם את ההליך השיפוטי. אני סבור כי אירוע שהתרחש ב- 31.05.12 והתנהל בבית המשפט מיולי 2013. כאשר הנאשמת 1 לא התייצבה לסירוגין, בית המשפט סבור כי אם תלונתה כלפי השוטרים בערה בעצמותיה, היו נעשים מעשים רבים יותר מצדה של הנאשמת 1, כמו פניה יזומה למח"ש דבר שלא התרחש עד עצם כתיבת שורות אלו.

למעשה הפגמים אותם ציינה ב"כ הנאשמת 1 הם פגמים וניתן לומר אולי אף כי לא היה מקום שיקרו. אולם, אינם פגמים הפוגעים בהגנת הנאשמת והיא תוכל לנהל הגנתה בצורה ראויה עם חומר הראיות הקיים בתיק.

מזכירות תשלח תוכן ההחלטה לצדדים.

ב"כ הנאשמת 1 תדאג ליידע את הנאשמת 1 בתוכן ההחלטה.

ב"כ הנאשמת 1 תדאג להתייצבות הנאשמת 1 לדיון בבית המשפט במועד הנדחה.

ניתנה היום, י"ג חשוון תשע"ו, 26 אוקטובר 2015, בהעדר
הצדדים.